

- Võib esineda mööduvat peavalu, minestustunnet ja uimasust, mida ravitakse vajadusel sümptomaatiliselt.
- Väga harva on dokumenteeritud emaka või emakamanuste põletikke. Kui diagnoositakse seesmiste suguteede põletik ja raseduse katkemine on toimumata, teostatakse emakaõõne vaakumabrasioon ja määratakse antibiootikumravi.

Kodune enesehooldus

- Vereeritus võib esineda 2–4 nädalat (see pole menstruatsioon), sel perioodil ei ole soovitatavad:
  - seksuaalelu ilma kondoomita,
  - tupetampoonide kasutamine,
  - vannis käimine,
  - ujumine.
- Eriti rohke vereerituse ja kaasneva palaviku või alakõhuvalude korral tuleb pöörduda naistenõuandlasse (pärast kella 19.00 haiglasse).
Valvearsti telefon: 7319952, 7319922.
- Günekoloogilisele järelkontrollile peaks minema 2 nädala möödudes pärast raseduse katkestamist.
- Uus menstruatsioon algab tavaliselt 4–6 nädala jooksul pärast raseduse katkestamist. Kui menstruatsioon ei ole selleks ajaks alanud, pöörduge põhjuse väljaselgitamiseks arsti poole.
- Kondoomi ja rasestumisvastaseid pille võib hakata kasutama kohe pärast mifepristooni ja misoprostooli manustamist. Enne emakasisese vahendi paigaldamist tuleb kinnitada raseduse katkemine.

*Koostajad: dr. Pille Soplepmann ja dr. Kai Part
2016*

Raseduse katkestamine ravimite abil

Raseduse katkestamine ravimite abil on embrüo või loote eemaldamine emakaõõnest ravimite manustamisega (medikamentoosne abort). Rasedust võib medikamentooselt katkestada naise omal soovil, kui see ei ole kestnud kauem kui 12 nädalat. Eestis kasutatakse raseduse medikamentoosseks katkestamiseks ravimite mifepristooni ja misoprostooli kombinatsiooni. Medikamentoosel abordil on üksikud terviseprobleemidega seotud vastunäidustused, mille teeb kindlaks arst.

Uuringud

Protseduurile eelneb arstlik visiit, mille käigus patsienti nõustatakse erinevate raseduse katkestamise meetodite osas ning teostatakse järgmised uuringud:

- günekoloogiline läbivaatus,
- ultraheli raseduse suuruse kindlaksmääramiseks,
- analüüsid emakakaelast,
- vereanalüüsid.

Vastunäidustused

- Kahtlus emakavälisele rasedusele või ebaselge põhjusega tuumori olemasolu emakamanustes;
- emakasisene vahend (eelnevalt eemaldada);
- neerupealiste puudulikkus;
- pikaajaline hormoonravi kortikosteroididega;
- allergia raseduse katkestamiseks kasutatava ravimi toimeaine suhtes;
- antikoagulantravi või hüübimishäired;
- porfüüria diagnoos;
- dekompenseeritud hüpertensioon või südamepärgarteritõbi.

Protseduuriks ettevalmistus

Protseduuri eelselt informeerige arsti oma teadaolevatest haigustest ja ülitundlikkusest ravimitele.

Arst nõustab Teid protseduuri ja sellega seotud võimalike riskide osas. Seejärel palutakse Teil allkirjastada protseduuriga nõustamise akt ja kirjutada avaldus raseduse katkestamiseks.

Protseduuri kulg

Medikamentoosse raseduse katkestamise käigus tuleb arsti külastada 2–4 korda. Kõige tavalisem on kolmest visiidist koosnev skeem:

- Esimesel ambulatoorsel visiidil manustate suu kaudu mifepristooni 1 tableti arsti, ämmaemanda või õe juuresolekul. Rasedus võib 3–5% juhtudest katkeda juba esimese tableti manustamise järgselt.
- Teisel visiidil (24–48 tunni möödumisel esimese tableti võtmisest) tulete günekoloogia osakonna päevastatsionaari, kus Teile manustatakse 2 tabletti misoprostooli suu kaudu või 4 tabletti tuppe. Teil tuleb jääda haigla päevastatsionaari 3–6 tunniks. Sel ajal toimub 90% juhtudest raseduse katkemine. Raseduse katkemise käigus tekivad valulikud emaka kokkutõmbed ja vereeritus tupest, mis on seotud raseduse katkemisega. Tugevate valude esinemisel manustatakse Teile valuvaigistavaid ravimeid.
- Kolmandal visiidil (Iepite kokku Teid protseduurile saatva arstiga) tuvastatakse ambulatoorselt lõplik raseduse katkemine. Raseduse jätkumisel või mittetäielikul katkemisel on võimalik misoprostooli korduv kasutamine või kirurgiline sekkumine. Visiit on kindlasti vajalik patsientidele, kelle rasedus oli suurem kui 9 nädalat ja kõigile, kelle rasedus katkes kodus.

Võimalikud tüsistused ja ohud

- Rohke ja pikaleveninud vereeritus.
- Palavik, mis võib tekkida 1–2 tunni jooksul pärast misprostooli manustamist. Kui palavik kestab üle 4 tunni või tekib järgmistel päevadel pärast misoprostooli manustamist, tuleb konsulteerida arstiga.
- Iiveldus ja oksendamine (võivad olla seotud ka rasedusega).
- Kerge kõhulahtisus Misoprostooli manustamise järgselt, mis reeglina ei vaja ravi.